

Suomen Punainen Risti

Valmius: Tehokas auttaminen kotimaassa

AUTTAJA LÄHELLÄ SINUA

Toimintalinjauksemme mukaan:

1. Auttaminen äkillisissä onnettomuuksissa ja kriiseissä perustuu arjen toimintaan, jatkuvaan läsnäoloon ja valmiuden ylläpitoon ja varautumiseen.
2. Toimimme onnettomuuksissa ja kriiseissä suunnitelmallisesti ja nopeasti koko järjestön voimavarojen avulla.
3. Olemme kriisien jälkeen tukemassa, jälleenrakentamassa ja vahvistamassa yhteisöjä tulevan varalle.

Punaisen Ristin osastojen palvelut kotimaan onnettomuus- ja häiriötilanteissa

KOTIMAAN APU

- Kertaluontoinen apu äkillisessä tilanteessa
- Apu voi olla henkistä tukea, ohjausta ja neuvontaa, käytännön apua, talkootyötä ja taloudellista apua

RUOKAHUOLTO

- Ruokahuolto onnettomuuspaikalla auttaville, uhreille ja omaisille
- Ruokajakelu
- Ruokapalvelujen järjestäminen
- Omatoimisen ruoanlaiton mahdollistaminen

(HÄTÄ)MAJOITUS

- Hätmajoituksen järjestäminen teltoissa
- Tilojen hankkiminen majoitukseen
- Viranomaisien osoittamissa tiloissa toimiminen

EVAKUINNIT / VÄESTÖN SIIRROT

- Henkilöiden evakuointi
- Rekisteröinti
- Henkilötiedustelu

TIEDONVÄLITYS

- Tiedottaminen tilanteesta
- Apua tarvitseville tieto oikeuksista (velvollisuuksista) ja saatavilla olevasta avusta
- Riskien tunnistaminen ja analyysi
- Tilannekuva

TERVEYDENHUOLTO

Vapaaehtoisten toimesta:

- Ensiapu
- Terveysneuvonta

Ammatillisesti:

- Ammattihenkilöstöä (perusterveydenhuollosta kirurgiseen hoitoon)
- Liikkuvia terveysyksiköitä (terveydenhoitaja ja/tai sairaanhoitaja ja/tai lääkäri, tarpeiden mukaan)

PSYKOSOSIAALINEN TUKE

Vapaaehtoisten toimesta:

- Henkinen tuki, läsnäolo ja kuuntelu sekä tarvittaessa jatkoapuun ohjaaminen
- Vapaaehtoisten purkukeskustelut

Ammatillisesti:

- Psykososiaalinen tuki onnettomuus- ja häiriötilanteissa
- Jälkihoito ja kriisituki onnettomuuksien jälkeen

KOORDINAATIO

- Järjestöjen koordinointi
- Kansainvälisen avun koordinointi
- Auttamiskanavana toimiminen yrityksille ja kansalaisille

Dia: Paula Uski

1.1 Auttaminen äkillisissä onnettomuuksissa ja kriiseissä perustuu arjen toimintaan, jatkuvaan läsnäoloon ja valmiuden ylläpitoon ja varautumiseen.

Valmiuden ja varautumisen ylläpitäminen on jatkuva prosessi

Punainen Risti auttaa kaikkein heikoimmassa asemassa olevia inhimillisten kärsimysten ehkäisemiseksi ja lieventämiseksi.

Punainen Risti voi aloittaa auttamistoimet myös itsenäisesti huomattuaan avun tarpeen.

Tätä tehtävää toteuttaakseen Punainen Risti auttaa ja tukee viranomaisia, koordinoi Vapaaehtoista pelastuspalvelua sekä häiriötilanteissa sosiaali- ja terveydenhuoltoviranomaisten tukena toimivia muita vapaaehtoisryhmiä.

88 % (2017)
Osastoista on tehnyt valmiussuunnitelman

Kotimaan apu

Annettiin 88 osastossa
345 avunsaajaa
132 avustustapausta, joista
121 tulipaloja

Pärjätään yhdessä hanke

17 osastossa tukenut osastojen kykyä verkostoitua ja toimia järjestökoordinaattorina.

Vastaanottokeskustoiminta

Punainen Risti auttaa turvapaikanhakijoita perustamalla Maahanmuuttoviraston toimeksiannosta vastaanottokeskuksia yksin tulleille alaikäisille, aikuisille ja perheille sekä tuottamalla vastaanottopalveluita.

[paikkakunnan nimi] osaston valmiuden minimi

- Ajantasainen valmiussuunnitelma
- Nimetty kotimaan avun yhteyshenkilö
- Toimii yhteistyössä lähiosastojen kanssa

1.2 Toimimme onnettomuuksissa ja kriiseissä suunnitelmallisesti ja nopeasti koko järjestön voimavarojen avulla

Kaikki valmiudessa, osa hälytettävissä

Hälytysryhmien vapaaehtoiset antavat tukea

Punaisen Ristin hälytysryhmän osaamiseen kaikkialla Suomessa tulee kuulua ensiapu, ensihuolto ja henkinen tuki.

Osasto ylläpitää yksin tai yhdessä muiden osastojen kanssa alueen tarpeita vastaavaa hälytysryhmää.

Punaisen Ristin hälytysryhmät ja vapaaehtoiset toimivat aktiivisesti myös Vapaaehtoisen pelastuspalvelun hälytystehtävissä.

Vapaaehtoinen pelastuspalvelu (2017)

Yhteensä 416 hälytystä, joista lähes puolet kadonneen etsintään

8000 vapaaehtoista kirjautunut hälytysjärjestelmä OHTOon

Vapaaehtoisten ja hälytysryhmien määrällä mitattuna suurin jäsenjärjestö Suomen Punainen Risti

Kiintiöpakolaisten vastaanotto ja henkilötiedustelu

1079 henkilöä

184 uutta henkilötiedustelua, joissa etsittiin 513 henkilöä

[paikkakunnan nimi] osaston Valmius: kaikki valmiudessa, osa hälytettävissä

- Osastollamme on xxx vapaaehtoista mukana, joista hälytysryhmissä XXX ja tarvittaessa valmiudessa XXX.
- Ystävät, monikulttuurisuusvapaaehtoiset ja muut osaston toimintaryhmät on huomioitu osana valmiutta
- Valmius antaa henkistä tukea
- Valmius antaa ensiapua
- Valmius antaa ensihuoltoa
- Valmius avustaa (kiintiö)pakolaisten vastaanotossa
- Osasto osaa ja kykenee aloittamaan hätäapukeräyksen
- Osasto tietää roolinsa osana piirin alueellista valmiutta
- Hälytysryhmä/-ryhmät ja niiden jäsenet on kirjattu OHTOon

[paikkakunnan nimi] osaston materiaalivalmius ja yhteistyöverkostot

- Osastolla on yhteistyösopimuksia lähikauppojen kanssa avun turvaamiseksi tarvittaessa
- Osastolla on kontaktit viranomaisiin valmiina (kunta, poliisi, pelastus)
- Osastolla on valmius koordinoida muita järjestöjä onnettomuustilanteessa
- Jos paikkakunnallamme sijaitsee Kontti-tavaratalo, tiedetään miten apua saa tarvittaessa sieltä
- Tiedetään miten osasto saa tarvittaessa apua Kalkun logistiikkakeskuksesta
- Ajantasaiset yhteystiedot ovat piirissä, viranomaisilla, sekä muilla yhteistyökumppaneilla

1.3 Olemme kriisien jälkeen tukemassa, jälleenrakentamassa ja vahvistamassa yhteisöjä tulevan varalle

Hyvin toimivat osastot tuntevat alueensa avun tarpeen kriisien ja äkillisten onnettomuuksien jälkeen.

- Tuemme vapaaehtoisia toimimaan onnettomuudesta tai kriisistä toipumisen tukena.
- Kehitämme onnettomuuksien ja kriisien jälkeistä järjestöyhteistyötä.

Yhteisöllinen tuki onnettomuus- ja häiriötilanteiden jälkeen

- Osasto tai piiri voi käynnistää yhteisöä vahvistavan hankkeen onnettomuus- tai häiriötilanteen jälkeen.

Onnettomuuden tai häiriötilanteen jälkeinen järjestöyhteistyö on osa valmiussuunnittelua.

[paikkakunnan nimi] osaston antama jälkituki

- Kotimaan avun mahdollisuus yhteisölliseen tukeen onnettomuus- ja häiriötilanteiden jälkeen tunnetaan
- On osaamista ja resursseja toteuttaa yhteisöllistä hanketta tarvittaessa
- Tiedetään keneltä piiristä saa apua ja tukea yhteisöllisen hankkeen suunnitteluun ja toteutukseen
- Osastolla on toimivat yhteistyöverkostot muiden Vapepa/sote-järjestöjen kanssa

Suomen Punainen Risti vahvan yhteisöllisyyden rakentajana

AUTTAJA LÄHELLÄ SINUA

Toimintalinjauksemme mukaan:

- Vahvistamme arjen turvallisuutta sekä erilaisuutta kunnioittavia yhteisöjä.
- Edistämme hyvinvointia ja terveyttä.
- Lievitämme yksinäisyyttä ja vahvistamme sosiaalista hyvinvointia.
- Toimimme maahanmuuttajien ja kotoutumisen tukena.
- Vahvistamme ja mahdollistamme kansalaisten osallisuutta.
- Perustuu vapaaehtoistoimintaan. Pidämme huolta vapaaehtoisten osaamisesta ja turvallisuudesta.

2.1 Vahvistamme arjen turvallisuutta sekä erilaisuutta kunnioittavia yhteisöjä: Osastojen aktiivinen toiminta on rakentanut ja kehittänyt kansalaisten valmiutta toimia omatoimisesti onnettomuustilanteissa ja auttaa myös muita avun tarpeessa olevia ihmisiä.

Ensiapuryhmätoiminta

Punaisen Ristin ydintoimintaa ympäri maailmaa. Suomessa ensiapuryhmätoimintaa on ollut jo yli 60 vuotta.

- Eri alojen ammattilaiset opiskelijat, eläkeläiset harjoittelevat säännöllisesti ensiapua ja muita valmiustaitoja sekä toimimista ryhmässä johdettuina
- Päivystävät monenlaisissa tapahtumissa ja tilaisuuksissa, kaikkina vuodenaikoina, sisällä ja ulkona ympäri Suomen.

Ensiapuryhmätoiminnan lukuja (2016):

3051 Ensiapuryhmäläistä
2792 Päivystystapahtumaa
13 302 Autettua

[paikkakunnan nimi] osaston ensiaputoiminta

- Osastollamme on xxx vapaaehtoista mukana.
- Päivystimme xx määrää tapahtumissa 2017
- Olemme käytettävissä
- Yhteystietomme

2.2 Edistämme hyvinvointia ja terveyttä:

Terveyden edistämisen toiminnot ovat vahvistaneet monipuolisesti ja tarvelähtöisesti paikallisia yhteisöjä terveyden ja hyvinvoinnin parantamiseen

Terveyden edistäminen

vahvistaa yhteisöjen selviytymiskykyä auttamalla ihmisiä pitämään huolta itsestään ja terveydestään sekä ehkäisemään ja vähentämään terveyttä altistavia riskejä.

Terveyden edistäminen on

- Terveyspistetoiminta, joista saa maksutonta neuvontaa terveyteen liittyvissä kysymyksissä.
- Kouluyhteistyö, jolla nuoret oppivat ensiaputaitoja.
- Päihdetyön ja seksuaaliterveystyön vapaaehtoiset kouluttavat, kiertävät erilaisissa tapahtumissa, festareilla ja vierailevat oppilaitoksissa.
- Pluspisteissä tehdään nimettömästi hiv-testauksia ja annetaan neuvontaa viidellä paikkakunnalla.
- Koti- ja vapaa-ajan tapaturmia ehkäistään kampanjoiden, viestinnän ja valmennusten avulla. Mukana on laaja järjestöjen ja viranomaisten verkosto.

Terveyden edistämisen lukuja (2017):

78 Terveyspistettä
1824 Vapaaehtoista
8797 Asioineiden määrä

910 Päihdetyön vapaaehtoista
63 Festarivapaaehtoista
4 Festaria

5 Pluspistettä
1138 Hiv-testiä
4 festarilla

- 1900 Naimamaisteri-testiä
- 800 Kondomiajokorttia (Kesäkumikampanja)

Tapaturmapäivä ja Pysy Pystyssä -kampajat
2,5 miljoonaa ihmistä tavoitetaan verkossaa

[paikkakunnan nimi] osaston Terveysten edistäminen

- Osastollamme on xxx vapaaehtoista mukana.
- Terveyspisteitä on xxx osastossa.
- Terveyspisteiden aukioloajat
- Terveyspisteiden yhteyshenkilöt
- Voisimme perustaa terveystieteen xx paikkakunnalle
- Meillä on päihdetyön toimintaryhmä (jos on)
- Meillä on pluspistetoimintaa (jos on)
- Järjestämme muuta toimintaa, esim. (tapaturmainfoja, sauvakävelyä, kerhotoimintaa tms. terveyttä edistävää toimintaa – kaiken voi kirjata tähän + kokoontumisajat)
- Yhteystietomme

2.3 Lievitämme yksinäisyyttä ja vahvistamme sosiaalista hyvinvointia: Monipuoliset työmuodot, toimiva ystävällisyys ja uudistettu koulutus varmistavat laadukkaan vapaaehtoistyön yksinäisyyden lievittämiseksi ja sosiaalisen hyvinvoinnin vahvistamiseksi.

Sosiaalinen hyvinvointi

lievittää yksinäisyyttä ja vahvistaa sosiaalista hyvinvointia sekä lisää ihmisten osallisuuden tunnetta. Ystävöimintä täyttää 60-vuotta 2019.

Sosiaalisen hyvinvoinnin toimintaa on

- Ystävöimintää, jota voi olla
- Ystävänä yksinäiselle nuorelle, aikuiselle, ikääntyneelle, maahan muuttaneelle, mielenterveyskuntoutujalle, vammaiselle, vangille, omaishoitoperheelle
- Ystävänä palvelukodissa tai sairaalassa
- Ystävänä vastaanottokeskuksessa, avoimissa kohtaamispaikoissa, verkossa
- Ryhmänohjaajana, eläkevalmentajana, kouluttajana

Osallisuuden lisäämistä

- Vähävaraisten lapsiperheiden tukeminen: Hyvä Joulumieli –ruokalahjakortit yhteistyössä Mannerheimin lastensuojeluliiton kanssa
- Ruoka-apua tarvitsevia tukeminen

Sosiaalinen hyvinvointi lukuja (2017):

8200 Ystävää
31 000 avunsaajaa
28 000 Hyvä Joulumieli lahjakortin saajaa yhdessä MLL kanssa.
30 osastossa EU-ruoka-apua, 10 osastossa hävikkiruokaa, vuonna 2019 EU-ruoka-apua 50 osastossa
13 000 avunsaajaa
Tarve: n. 100 000 ihmistä elää huono-osaisuuden notkelmissa (Ohisalo 2017)

[paikkakunnan nimi] osaston sosiaalisen hyvinvoinnin edistäminen

- Osastollamme on xxx vapaaehtoista mukana.
- Ystäviä xxx määrä
- Ystävätoiminnan muotoja – missä ja milloin tapahtuu, yhteyshenkilöt
- Voisimme aloittaa ystävätoiminnan xxx paikkakunnalla, palvelutalossa
- Meillä on ruoka-avun jakoa – milloin ja missä (jos on)
- Meillä on omaishoidon tukitoimintaa – millaista ja missä (jos on)
- Järjestämme muuta toimintaa, (esim. infoja, joulukahviloita, Hyvä Joulumieli korttien jakoa, Täyttää elämää eläkkeellä valmennusta – kaiken voi kirjata tähän + kokoontumisajat)
- Yhteystietomme

2.4 Toimimme maahanmuuttajien ja kotoutumisen tukena: Autamme haavoittuvassa asemassa olevia maahanmuuttajia maahantulon ja kotoutumisen eri vaiheissa heidän tarpeisiinsa perustuen ja selviytymiskykyään vahvistaen, riippumatta henkilöiden oikeudellisesta asemasta

Kotoutumista ja osallisuutta tukevaa toimintaa turvapaikanhakijoille, kiintiöpakolaisille ja muille tuen tarvitsijoille

- Ystävätoimintaa, asumisaputoimintaa, suomen ja/tai ruotsin kielen kerhoja, läksykerhoja (LäksyHelpit), rasisminvastaista toimintaa, kansainvälisiä klubeja.
- osaamisen kartoittamista ja työelämäkokeiluja turvapaikanhakijoille
- Järjestö- ja viranomaisyhteistyö + koordinaatio paikallisesti ja valtakunnallisesti (mm. Vastaanottotoiminnan ja kotoutumisen tuen järjestöverkoston koordinaatio)

Kotoutumisen tuen lukuja (2017):

1813 Vapaaehtoista (muuta kuin ystävää?)
1605 Ystävää
4305 Ystävätoiminnan avunsaajaa
1823 VOK-vapaaehtoista
60 Läksykerhoa
40 Kv-klubia
60 muuta kerhoa
85 osastoa mukana rasisminvastaisessa viikossa

[paikkakunnan nimi] osaston kotoutumista ja osallisuutta tukeva toiminta

- Osastollamme on xxx vapaaehtoista mukana.
- Ystäviä xxx määrä
- Ystävätoiminnan muotoja – missä ja milloin tapahtuu, yhteyshenkilöt
- Meillä on järjestöjen ja viranomaisten välistä yhteistyötä.
- Osastomme xx vapaaehtoista on mukana vapaaehtoistoiminnassa paikkakunnan vastaanottokeskuksessa. Toimintamme on:
- Yhteystietomme